

sagt: Ja, man kan dog, naar det gælder, slaa sig sammen. Men det kan man kun ved at se bort fra Suppleringsmandaterne; hvis man kan vinde saa meget ved en gennemført Alliance over hele Landet, at man kan sige: Suppleringsmandaternes Fordeling er os ganske ligeegyldig. Men et saadant Tilfælde kan næsten ikke tænkes at komme: til at foreligge. Suppleringsmandaterne sætter i Virkeligheden en Stopper for Valgalliancer. Suppleringsmandaterne er en Belønning til det Parti, der anstrenger sig for ved egne Kræfter i saa mange af Landets Valgkredse som muligt at opnaa det størst mulige Stemmetal. Derfor har dette System denne Fordel, som mange Former for Forholdstalsvalgmaaden savner, at det maa, forekommer det mig, virke stimulerende, drivende fremad, medens mange Former for Forholdstalsvalgmaaden har en slappende og sløvende Karakter. Efter dette System kan ikke en eneste Stemme i Landet blive spildt, medens det med Rette kan siges om alle de andre Former for Forholdstalsvalg, at der i større eller mindre Grad gaar Stemmer spildt; det gaar der navnlig i meget høj Grad ved Forholdstalsvalg i Amtskredse, det viser Sverige allerbedst, hvor der gaar Stemmer til Spilde paa en ganske uregelmæssig, springende Maade, ved det ene Valg udelukkende til Fordel for eet Parti og til Skade for et andet, ved det andet Valg lige modsat. Men ved dette System gaar, som sagt, ikke en eneste Stemme til Spilde i hele Landet. Landet betragtes i Virkeligheden ved Suppleringsmandaternes Fordeling som en eneste Valgkreds, uden at alle de Ulemper følger med, som ellers vilde opstaa derved, nemlig at det bliver Partiledelserne, der faar den overvejende Indflydelse paa Kandidaternes Opstilling.

Den ærede Ordfører for Venstre nævner som en Indvending mod dette System og det her foreliggende Lovforslags Gennemførelse de mange Folketingsmandater, 140; skal man have en Supplering, der er nogenlunde tilstrækkelig, kan man ikke nøjes med mindre, men jeg tror ogsaa, at de Suppleringsmandater, der her er foreslaaet, i de allerfleste Tilfælde vil give hvert Parti, hvad der rent forholdsmæssig tilkommer det. Jeg tror, at det, netop paa Grund af de andre Virkninger, som den her foreslaaede Valgmaade vil have, vil forme sig saaledes, at Partiernes vil faa saa nær op mod den matematiske Forholdsmæssighed ved Hjælp af de 20 Suppleringsmandater, at der i næsten alle Til-

fælde vil blive en gennemført Forholdsmæssighed. Jeg tror ikke, at noget Parti vil faa flere af de 120 Kredse, end der tilkommer Partiet af det samlede Antal Mandater. Man kan ganske vist ikke regne med de tidligere Valg, men de Beregninger, som den højtærede Indenrigsminister har anstillet over de 4 sidste Valg, tyder dog ganske godt. Men for øvrigt maa man jo tage i Betragtning, at Forholdene bliver helt anderledes. For det første bliver Valgkredsene noget bedre fordelt, idet de allerstørste deles, og for det andet bliver der større Ensartethed i Grundlaget. Men dernæst bliver jo Højres Stilling under den nye Grundlov en helt anden end tidligere, Højre bliver et helt andet Parti. Der har været talt om, at Landstingets Højre og Folketingets Højre ingenlunde faldt sammen. Jeg hørte forleden Dag en af Venstres Ledere fortælle en gammel Anekdote herom; den er vist over 20 Aar gammel. Man havde oppe i Landstinget fra Venstres Side sagt til Landstingets Højre: Ja, men Folketingets Højre er enigt med os. Folketingets Højre, svarede en af Landstingshøjres Ledere, er jo Venstremænd. Det var altsaa Landstingshøjres Opfattelse af Folketingets Højre, og det har jo mange Gange ikke behandlet Folketingets Højre bedre, end Højre gennem mange Aar behandlede Venstre. Højres Stilling vil, som sagt, blive en hel anden under den nye Grundlov, idet Højre nødes til at stille sig paa den almindelige Valgrets Grund; det havde for øvrigt sikkert været klogere af Højre, om det havde gjort dette frivilligt; nu bliver de nødt dertil, hvad enten de synger eller piber, nu maa Partiet stille sig paa den almindelige Valgrets Grund. Højre og Højres Politik vil blive forvandlet, det bliver en hel anden konservativ Politik, vi faar her i Landet, selv om vi naturligvis vedblivende vil have Konservatisme; Konservatisme vil vi blive ved at have, saa længe Menneskene er træge, energiløse Vanemennesker og holder paa gammel Slendrian, hvad et stort Antal Mennesker alle Dage vil gøre, og derfor vil Højre altid have en frugtbar Jordbund blandt alle de Mennesker, der holder paa det gamle, nedarvede o. s. v. Men saa snart Højre nødes til at stille sig paa den almindelige Valgrets Grund, bliver Højres Politik en hel anden, saa vil vi ikke se den Situation, vi havde ved sidste Valg, hvor Højre stod isoleret med sin egen spæde Haand vendt mod de andres forenede Knytnæver. Naar dernæst Alliance-